

Ustawa

z dnia.....

o bibliotekach

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady tworzenia, organizację oraz sposób działania bibliotek finansowanych ze środków publicznych oraz warunki realizacji krajowej polityki bibliotecznej.

2. Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do bibliotek innych niż określone w ust. 1, jak również do innych jednostek organizacyjnych, które realizują zadania, o których mowa w art. 2.

3. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do bibliotek stosuje się przepisy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Art. 2. 1. Biblioteki i ich zbiory umożliwiają realizację konstytucyjnego obowiązku Państwa stwarzania warunków do upowszechniania wyników badań naukowych, wolności uczenia się i równego dostępu do zasobów wiedzy i dóbr kultury, służąc zachowaniu dziedzictwa narodowego.

2. Biblioteki wspierają rozwój społeczeństwa poprzez udostępnianie zasobów wiedzy i kultury oraz rozwijanie aktywności poznawczej, edukacyjnej, kulturalnej i naukowej, jak również działają na rzecz wyrównywania szans i zacierania dysproporcji w dostępie do wiedzy i informacji, uwzględniając specyficzne potrzeby mniejszości narodowych, grup wymagających szczególnego wsparcia, osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zamieszkałych na terenach cywilizacyjnie zaniedbanych.

3. Biblioteki gromadzą, opracowują, udostępniają, przechowują materiały biblioteczne oraz świadczą usługi informacyjne.

4 Biblioteki mogą archiwizować zbiory, prowadzić działalność bibliograficzną, dokumentacyjną, szkoleniową, metodyczną oraz naukowo-badawczą, kulturalną, wydawniczą, edukacyjną, popularyzatorską w celu upowszechniania i promowania materiałów własnych i innych bibliotek, a także wszelkich dostępnych zasobów wiedzy i kultury.

5. Każdy ma prawo do korzystania z bibliotek na zasadach określonych w ustawie.

Art. 3. Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o:

- 1) kolekcjach historycznych – należy przez to rozumieć zbiory stanowiące całość połączone wspólną tematyką, formą, źródłem pochodzenia lub własnością, w tym zabytkowe materiały biblioteczne;
- 2) materiałach bibliotecznych – należy przez to rozumieć dokumenty zawierające utrwalony wyraz myśli ludzkiej, w szczególności przeznaczone do rozpowszechniania, niezależnie od nośnika fizycznego i sposobu zapisu treści, a zwłaszcza: dokumenty graficzne (piśmiennicze, kartograficzne, ikonograficzne i muzyczne), dźwiękowe, wizualne, audiowizualne i elektroniczne;
- 3) opiece merytorycznej – należy przez to rozumieć wspieranie działalności biblioteki przez inną bibliotekę w celu doskonalenia warsztatu bibliotekarskiego, rozwoju oraz stałego podnoszenia jakości świadczonych usług;
- 4) sieci bibliotecznej – należy przez to rozumieć zespół bibliotek połączonych więzią według kryteriów, w szczególności, funkcji, dziedziny, profilu zbiorów, podporządkowania organizacyjnego lub administracyjnego, tworzoną dla osiągnięcia wspólnych celów, wypełniania określonych zadań i funkcji;
- 5) sieci samorządowych bibliotek publicznych – należy przez to rozumieć system powiązań formalnych i merytorycznych między bibliotekami utworzonymi przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego, pozwalający osiągnąć wspólne cele i wypełniać określone funkcje;
- 6) zabytkowych materiałach bibliotecznych – należy przez to rozumieć materiały biblioteczne, na których wywóz za granicę wymagane jest pozwolenie zgodnie z przepisami o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Art. 4. 1. Dla realizacji celów określonych w ustawie biblioteki mogą podejmować współpracę międzynarodową, krajową, regionalną tworząc sieci, zawierając umowy, porozumienia, zawiązując konsorcja w zakresie określonych dziedzin z innymi bibliotekami i podmiotami.

2. Biblioteki finansowane ze środków publicznych realizują swoje zadania zgodnie z ustaleniami Krajowej Polityki Bibliotecznej, o której mowa w art. 5, i z uwzględnieniem zaleceń opracowywanych przez Krajowe Centrum Bibliotek, o których mowa w art. 25 ust. 3 pkt 9 i ust. 4.

Rozdział 2

Krajowa Polityka Biblioteczna

Art. 5. 1. Rada Ministrów ustanawia, w drodze uchwały, wieloletni program Krajowej Polityki Bibliotecznej, zwany dalej „KPB”.

2. KPB wytycza strategiczne kierunki działań bibliotek finansowanych ze środków publicznych, w tym określa cele i wyznacza priorytety w realizacji zadań określonych w art. 2.

3. Projekt KPB opracowuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i przedstawia go Radzie Ministrów po zasięgnięciu opinii Rady Krajowego Centrum Bibliotek, Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz stowarzyszeń reprezentujących środowisko bibliotek i pracowników bibliotek.

Art. 6. Finansowanie zadań określonych w KPB odbywa się ze środków finansowych ustalanych na ten cel w budżecie państwa, wyodrębnionych w ramach części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 7. 1. Finansowanie, o którym mowa w art. 6 jest realizowane poprzez programy celowe i konkursy ogłaszane przez Krajowe Centrum Bibliotek.

2. O dofinansowanie zadań realizowanych ze środków finansowych na realizację KPB mogą ubiegać się biblioteki określone w art. 1 ust. 1 oraz sieci lub konsorcja biblioteczne tych bibliotek.

3. Biblioteki nie spełniające warunków określonych w ust. 2 mogą ubiegać się o dofinansowanie, o ile realizują zadania określone w KPB oraz działają zgodnie z zasadami określonymi w ustawie.

4. Uzyskanie przez bibliotekę dofinansowania ze środków finansowych na realizację KPB nie zwalnia organizatora biblioteki z obowiązków określonych w art. 32 ust.1 pkt 2.

Rozdział 3

Narodowy zasób biblioteczny

Art. 8. W skład narodowego zasobu bibliotecznego wchodzi:

- 1) całość polskiego dorobku wydawniczego podlegająca obowiązkowi wieczystego archiwizowania zgodnie z przepisami o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych;
- 2) przechowywane w bibliotekach określonych na podstawie art. 11 pkt 2:
 - a) zabytkowe materiały biblioteczne polskie i obce, przedstawiające unikatowe wartości dla historii, nauki i kultury;
 - b) kolekcje historyczne w całości lub w określonych fragmentach.

Art. 9. 1. Narodowy zasób biblioteczny służy nauce, kulturze, gospodarce narodowej oraz zaspokajaniu potrzeb społeczeństwa.

2. Narodowy zasób biblioteczny podlega szczególnej ochronie.

3. Państwo zapewnia środki na ochronę, przechowywanie i zabezpieczanie narodowego zasobu bibliotecznego, przekazując je za pośrednictwem Krajowego Centrum Bibliotek.

4. Biblioteki, w których znajdują się zbiory wchodzące w skład narodowego zasobu bibliotecznego, w tym biblioteki mające obowiązek wieczystego archiwizowania egzemplarzy obowiązkowych, są zobowiązane do szczególnej ochrony tych zbiorów, tworzenia właściwych warunków przechowywania oraz odpowiedniego udostępniania, upowszechniania i promowania informacji o tych zbiorach.

Art. 10. 1. Bibliotekom, w których znajdują się zbiory wchodzące w skład narodowego zasobu bibliotecznego, przysługuje prawo pierwokupu w przypadku sprzedaży zabytkowych materiałów bibliotecznych.

2. Sprzedaż materiałów bibliotecznych może nastąpić, jeżeli uprawniona biblioteka nie wykona prawa pierwokupu.

3. Sprzedawca obowiązany jest pisemnie zawiadomić o treści umowy sprzedaży bibliotekę uprawnioną do wykonywania prawa pierwokupu właściwą ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę sprzedawcy w chwili zawarcia umowy.

4. Prawo pierwokupu realizuje biblioteka, o której mowa w ust. 3, albo inna uprawniona biblioteka powiadomiona w tym celu przez bibliotekę, o której mowa w ust. 3.

5. Biblioteka wykonuje prawo pierwokupu przez złożenie stronom oświadczenia w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

6. Biblioteka może skorzystać z prawa pierwokupu w ciągu miesiąca od dnia otrzymania zawiadomienia o sprzedaży.

7. Z chwilą złożenia przez bibliotekę oświadczenia dochodzi do skutku między sprzedawcą a biblioteką umowa sprzedaży tej samej treści, co umowa zawarta przez sprzedawcę z kupującym. Postanowienia umowy mające na celu udaremnienie prawa pierwokupu są względem biblioteki bezskuteczne.

8. Jeżeli sprzedawca sprzedał rzecz osobie trzeciej bezwarunkowo, albo jeżeli nie zawiadomił właściwej biblioteki o sprzedaży lub podał jej do wiadomości istotne postanowienia umowy sprzedaży niezgodnie z rzeczywistością, umowa sprzedaży jest nieważna.

9. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do prawa pierwokupu stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

Art. 11. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe kryteria i tryb kwalifikowania materiałów bibliotecznych do narodowego zasobu bibliotecznego, oraz zakres ich szczególnej ochrony;

- 2) wykaz bibliotek, w których znajdują się zbiory wchodzące w skład narodowego zasobu bibliotecznego;
- 3) właściwość terytorialną bibliotek, o których mowa w pkt 2 w zakresie obowiązku zawiadomienia, o którym mowa w art. 10 ust. 3 –

kierując się potrzebami szczególnej ochrony zbiorów wchodzących w skład narodowego zasobu bibliotecznego

Rozdział 4

Krajowe Centrum Bibliotek

Art. 12. 1. Tworzy się państwową osobę prawną pod nazwą „Krajowe Centrum Bibliotek”, zwaną dalej „Centrum”.

2. Centrum jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), powołaną w celu realizowania zadań wynikających z KPB, koordynowania współpracy właściwych instytucji, w tym bibliotek, oraz rozdziału środków finansowych.

3. Siedzibą Centrum jest miasto stołeczne Warszawa.

4. Organami Centrum są:

- 1) Dyrektor Centrum, zwany dalej „Dyrektorem”;
- 2) Rada Centrum, zwana dalej „Radą”.

Art. 13. 1. Centrum działa na podstawie ustawy oraz statutu.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, nadaje Centrum statut, w którym określa:

- 1) szczegółowy zakres zadań i tryb pracy organów Centrum;
- 2) organizację Biura Centrum;
- 3) wartość majątku, powyżej której rozporządzanie nim przez Dyrektora Centrum wymaga zgody Rady Centrum -

mając na uwadze sprawne i efektywne realizowanie zadań Centrum, w szczególności zarządzania środkami finansowymi.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem Centrum z punktu widzenia legalności, celowości, gospodarności i rzetelności działań.

Art. 14. 1. Dyrektor jest powoływany przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Kandydata na stanowisko Dyrektora wyłania się w drodze konkursu przeprowadzonego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ogłasza konkurs na stanowisko Dyrektora:

- 1) co najmniej na 6 tygodni przed upływem kadencji Dyrektora;
- 2) niezwłocznie — w przypadku odwołania albo śmierci Dyrektora.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na stanowisko, o którym mowa w ust. 1, sposób wyłaniania komisji konkursowej, sposób publikacji informacji o konkursie oraz dokumentowania spełniania wymagań dotyczących doświadczenia i kwalifikacji zawodowych kandydatów - uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości i rzetelności procedury konkursowej.

Art. 15. Kandydatem na stanowisko Dyrektora może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 3) posiada co najmniej stopień naukowy doktora lub kwalifikacje kustosa dyplomowanego lub dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej;
- 4) posiada udokumentowaną znajomość języka angielskiego w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się, również w sprawach dotyczących działalności bibliotek;
- 5) posiada co najmniej 5-letnie udokumentowane doświadczenie w kierowaniu zespołami pracowniczymi w jednostkach kultury, nauki lub oświaty.

Art. 16. 1. Kadencja Dyrektora trwa 5 lat.

2. Ta sama osoba może pełnić funkcję Dyrektora nie dłużej niż przez dwie następujące po sobie kadencje.

3. Dyrektor pełni obowiązki do dnia powołania jego następcy.

Art. 17. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego odwołuje Dyrektora w razie:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) utraty zdolności do pełnienia obowiązków na skutek długotrwałej choroby, trwającej co najmniej 6 miesięcy;
- 3) działania niezgodnego z prawem, zasadami rzetelności, gospodarności, celowości lub zasadami etyki;
- 4) zaprzestania spełniania któregokolwiek z wymagań określonych w art. 15 pkt 1-3;
- 5) niezatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Centrum lub jego nieprzedstawienia w terminie określonym w art. 19 ust. 3.

Art. 18. 1. Dyrektor kieruje działalnością Centrum, w szczególności podejmuje decyzje w sprawach związanych z realizacją i podziałem środków finansowych na realizację KPB oraz z funkcjonowaniem Centrum. Dyrektor jest odpowiedzialny za prawidłowość i sprawność realizacji zadań Centrum.

2. Dyrektor samodzielnie dokonuje czynności prawnych w imieniu Centrum i reprezentuje je na zewnątrz.

3. Dyrektor jest odpowiedzialny za gospodarkę finansową Centrum oraz za zarządzanie i gospodarowanie majątkiem Centrum.

Art.19. 1. W terminie do dnia 30 czerwca października roku poprzedzającego rok budżetowy Dyrektor przedstawia ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do zatwierdzenia pozytywnie zaopiniowane przez Radę projekty: rocznego planu działalności Centrum na rok następny oraz projekt rocznego planu finansowego Centrum. Po zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego projekt rocznego planu finansowego jest przekazywany ministrowi finansów w trybie i terminach określonych w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.

2. W terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym Dyrektor przedstawia ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego roczne sprawozdanie z działalności Centrum, obejmujące w szczególności informacje o stopniu realizacji poszczególnych zadań Centrum. Do sprawozdania dołącza się opinię Rady.

3. W terminie do dnia 31 maja roku następującego po roku budżetowym Dyrektor przedstawia ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do zatwierdzenia roczne sprawozdanie finansowe Centrum, obejmujące w szczególności informacje o stopniu wykorzystania środków przeznaczonych na finansowanie poszczególnych zadań Centrum, wraz z opinią Rady oraz podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

4. W terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu każdego kwartału Dyrektor przedstawia ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego kwartalne sprawozdanie finansowe Centrum, obejmujące w szczególności informacje o stopniu wykorzystania środków przeznaczonych na finansowanie poszczególnych zadań Centrum.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, niezbędne elementy rocznego sprawozdania z działalności Centrum oraz rocznego i kwartalnego sprawozdania finansowego Centrum, mając na uwadze zakres i skuteczność sprawowania przez ministra nadzoru nad realizacją zadań Centrum.

Art. 20. 1. Rada jest organem doradczym i opiniodawczym Dyrektora Centrum w zakresie działalności statutowej Centrum.

2. W skład Rady wchodzi:

- 1) dyrektor Biblioteki Narodowej;
- 2) dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej;

- 3) jeden członek wskazany przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 4) jeden członek wskazany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 5) jeden członek wskazany przez ministra właściwego do spraw nauki;
- 6) dwóch członków wskazanych przez Konferencję Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich;
- 7) trzech członków wskazanych przez Konferencję Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych;
- 8) jeden członek wskazany przez Konferencję Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych;
- 9) jeden członek wskazany przez stronę samorządową w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 10) dwóch członków wskazanych przez stowarzyszenia reprezentujące środowisko bibliotek i pracowników bibliotek.

3. W pracach Rady może uczestniczyć, z głosem doradczym, przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 21. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powołuje i odwołuje członków Rady, z uwzględnieniem art. 20 ust. 2 pkt 1 i 2.

2. Kadencja Rady trwa 5 lat.

3. Ta sama osoba może pełnić funkcję członka Rady nie dłużej niż przez dwie następujące po sobie kadencje; nie dotyczy to członków, o których mowa w art. 20 ust.2 pkt1 i 2.

4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego odwołuje członka Rady w razie:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) utraty zdolności do pełnienia powierzonych obowiązków na skutek długotrwałej choroby, trwającej co najmniej 6 miesięcy;
- 3) niewypełniania lub nienależytego wypełniania obowiązków.

5. W przypadku odwołania lub śmierci członka Rady przed upływem kadencji minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego niezwłocznie powołuje na jego miejsce inną osobę do końca kadencji, z uwzględnieniem art. 20 ust. 2.

Art. 22. 1. Rada przygotowuje i przedstawia Ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do zatwierdzenia projekty strategicznych programów i zadań realizowanych w ramach KPB.

2. Rada wyraża opinie w sprawach:

- 1) projektu rocznego planu finansowego Centrum;

- 2) projektu rocznego planu działalności Centrum;
- 3) okresowych sprawozdań i końcowego sprawozdania z realizacji KPB;
- 4) rocznego sprawozdania finansowego Centrum;
- 5) rocznego sprawozdania z działalności Centrum;
- 6) realizacji innych zadań Centrum.

Art. 23. 1. Obsługę administracyjną Centrum wykonuje Biuro Centrum, zwane dalej „Biurem”.

2. Sposób działania Biura określa regulamin określony przez Dyrektora.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowe kryteria, naboru i wynagradzania pracowników Biura, mając na uwadze zakres zadań tych pracowników i kwalifikacje niezbędne do ich wykonywania.

Art. 24. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powierza realizację zadań określonych w KPB oraz przekazuje środki przeznaczone na ten cel w budżecie państwa Krajowemu Centrum Bibliotek, zwanemu dalej Centrum w formie:

- 1) dotacji celowej na realizację KPB;
- 2) dotacji podmiotowej na pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania Centrum;
- 3) dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji dotyczących obsługi realizacji zadań określonych w KPB.

2. Ministrowie i kierownicy urzędów centralnych oraz pozostali organizatorzy bibliotek powierzają Centrum, środki na realizację zadań określonych w art. 25 ust. 1 i 2.

Art. 25. 1. Centrum finansuje strategiczne programy biblioteczne ze środków finansowych przeznaczonych na realizację KPB, zgodnie z rocznym planem finansowym Centrum.

2. Centrum może realizować projekty, które nie zostały ustanowione w KPB, ale przyczyniają się do osiągnięcia określonych w niej celów.

3. Do zadań Centrum należy także:

- 1) opracowywanie szczegółowych krajowych programów rozwoju bibliotek zgodnie z programami strategicznymi i celami określonymi w KPB i nadzorowanie sposobów ich realizacji;
- 2) przygotowywanie oraz opiniowanie projektów prawnych dotyczących bibliotek;
- 3) przekazywanie środków na ochronę narodowego zasobu bibliotecznego i organizowanie współpracy między bibliotekami,

których zbiory wchodzą w skład narodowego zasobu bibliotecznego;

- 4) przekazywanie środków na realizację zadań w zakresie obsługi specjalnych grup użytkowników określonych w art. 2 ust.2;
 - 5) pozyskiwanie środków na działalność biblioteczną pochodzących z innych źródeł niż środki publiczne oraz określanie zasad ich podziału;
 - 6) organizowanie współpracy bibliotek w szczególności w zakresie normalizacji, standaryzacji, digitalizacji, tworzenia baz centralnych, zasad i organizacji wypożyczeń międzybibliotecznych;
 - 7) koordynowanie badań w zakresie statystyki bibliotecznej, wdrażanie systemu ocen funkcjonowania bibliotek;
 - 8) współpraca z ośrodkami kształcenia bibliotekarzy, opiniowanie programów nauczania, w tym programów ustawicznego kształcenia;
 - 9) opracowywanie zaleceń dotyczących standardów wykonywania zawodu bibliotekarza w zgodności ze standardami unijnymi, stwarzanie warunków dla rozwoju kwalifikacji zawodowych bibliotekarzy;
 - 10) współpraca z organizatorami bibliotek, stowarzyszeniami, fundacjami i innymi podmiotami;
 - 11) podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach naruszeń prawa dotyczącego bibliotek.
4. W celu i zakresie realizacji zadań o których mowa w ust.3 pkt 3, 4 i 7 Centrum opracowuje zalecenia dotyczące standardów działalności bibliotek i udostępnia je na własnej stronie w Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 26. 1. Realizacja zadań Centrum, o których mowa w art. 25 ust. 1 i 2 obejmuje w szczególności:

- 1) określanie zakresów tematycznych programów i projektów, terminów i warunków ich realizacji;
 - 2) ogłaszanie konkursów na wykonanie zadań realizowanych w ramach programów i projektów;
 - 3) ocenę i wybór wniosków dotyczących wykonania zadań, zwanych dalej „wnioskami”;
 - 4) zawieranie umów o wykonanie zadań i ich finansowanie, w tym również umów o ochronę narodowego zasobu bibliotecznego;
 - 5) nadzór nad wykonaniem zadań, ich odbiór, ocenę i rozliczenie finansowe;
2. Dyrektor określa i przedstawia do zatwierdzenia Radzie zakresy tematyczne, terminy i warunki realizacji programów.

Art. 27. 1. Dyrektor zawiera z wykonawcami zadań, o których mowa w art. 25, wybranymi w drodze konkursu, umowę o wykonanie i finansowanie zadania.

2. W umowie określa się w szczególności:

- 1) zakres tematyczny zadania, termin i warunki jego wykonania;
- 2) wysokość środków finansowych i tryb ich przekazywania przez Centrum;
- 3) sposób i tryb sprawowania przez Centrum nadzoru nad wykonaniem zadania;
- 4) sposób finansowego rozliczenia zadania; sposób i zakres końcowej oceny merytorycznej zadania.

Art. 28. Nadzór, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 5, obejmuje:

- 1) ocenę raportów okresowych z wykonania zadania;
- 2) kontrolę w siedzibie wykonawcy zadania przez wyznaczony przez Dyrektora zespół kontrolujący;
- 3) uprawnienia Dyrektora do wstrzymania finansowania zadania w przypadku wydatkowania przez wykonawcę środków finansowych niezgodnie z umową lub nieosiągnięcia wyników zaplanowanych na danym etapie realizacji zadania do czasu wyjaśnienia nieprawidłowości;
- 4) uprawnienia Dyrektora do zmniejszenia zakresu rzeczowego realizowanego zadania w przypadku wydatkowania przez wykonawcę środków finansowych niezgodnie z umową lub nieosiągnięcia wyników zaplanowanych na danym etapie realizacji zadania do czasu wyjaśnienia nieprawidłowości.

Art. 29. 1. Centrum może powierzyć realizację zadań, o których mowa w art. 25 ust. 3 pkt 6 i 7 bibliotekom lub innym podmiotom.

2. Do powierzania stosuje się odpowiednio przepisy działu II rozdziału 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.).

Art. 30. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb realizacji zadań Centrum, uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości i bezstronności procedury oceny wniosków i wyboru projektów do finansowania.

Rozdział 5

Organizacja bibliotek

Art. 31. 1. Biblioteki są tworzone i prowadzone przez podmioty zwane dalej „organizatorami”.

2. Organizatorami bibliotek samorządowych, o których mowa w rozdziale 7, są jednostki samorządu terytorialnego.

3. Organizatorami innych bibliotek niż określone w ust. 2 mogą być ministrowie i kierownicy urzędów centralnych, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, a także osoby fizyczne.

Art. 32. 1. Organizator zapewnia warunki działalności i rozwoju biblioteki stosownie do zakresu zadań, wielkości i struktury obsługiwanego środowiska, a w szczególności:

- 1) lokal odpowiadający wymogom technicznym i standardom stawianym budynkom instytucji publicznych, określonym w odrębnych przepisach;
- 2) środki finansowe przeznaczone na:
 - a) eksploatację, modernizację i remonty lokalu,
 - b) zatrudnienie odpowiedniej liczby pracowników i ich doskonalenie zawodowe,
 - c) zakup materiałów bibliotecznych, oraz licencji na dostęp do elektronicznych źródeł informacji,
 - d) zakup, konserwację i wymianę urządzeń, w tym infrastruktury informatycznej oraz materiałów eksploatacyjnych niezbędnych do ich utrzymania i prowadzenia działalności bibliotecznej i informacyjnej,
 - e) realizowanie usług bibliotecznych oraz innych zadań określonych w statucie lub regulaminie biblioteki.

2. W razie braku możliwości realizacji zadań określonych w ustawie dla poszczególnych kategorii bibliotek, organizator może przekazać realizację zadań organizatorowi innej biblioteki.

3. Przekazanie następuje w drodze porozumienia, a jeżeli zarówno organizator przekazujący, jak i organizator przejmujący nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 12 ust. 2, następuje ono w drodze umowy.

4. W porozumieniu albo w umowie, o których mowa w ust. 3, określa się również wysokość i tryb przekazywania środków na realizację przekazanych zadań, chyba że organizator przejmujący podejmuje się realizacji przejętych zadań bez środków przekazywanych przez organizatora przekazującego.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z właściwymi ministrami określi w drodze rozporządzenia szczegółowy tryb i warunki przekazywania zadań biblioteki, a także szczegółowy tryb i warunki przekazywania środków na ich realizację - mając na względzie zapewnienie ciągłości realizacji tych zadań.

Art. 33. 1. Biblioteki mogą być tworzone jako samodzielne jednostki organizacyjne lub wchodzić w skład innych jednostek organizacyjnych.

2. Przepis ust. 1 nie narusza przepisów dotyczących bibliotek szkolnych i bibliotek szkół wyższych.

Art. 34. 1. Biblioteka stanowiąca samodzielną jednostkę organizacyjną działa na podstawie aktu o utworzeniu biblioteki oraz statutu nadanego przez organizatora.

2. Akt o utworzeniu biblioteki określa w szczególności nazwę, siedzibę, teren i zakres działania biblioteki, status prawny oraz źródła finansowania.

3. Statut określa w szczególności:

- 1) cele i zadania biblioteki;
- 2) organizację biblioteki, w tym zakres działania i lokalizację filii oraz oddziałów;
- 3) nazwę jednostki sprawującej nadzór organizacyjny nad działalnością biblioteki.

4. Zadania, organizację oraz szczegółowy zakres działania biblioteki wchodzącej w skład innej jednostki organizacyjnej określa regulamin nadany przez kierownika tej jednostki.

5. Przy bibliotece może działać rada biblioteczna lub inny zespół doradczy i opiniodawczy na zasadach określonych w statucie lub regulaminie.

Art. 35. 1. Organizator może dokonać połączenia lub podziału biblioteki bądź jej jednostki organizacyjnej po zasięgnięciu opinii dyrektora tej biblioteki oraz jednostki sprawującej opiekę merytoryczną nad działalnością biblioteki, z zastrzeżeniem art. 45 ust. 2.

2. Biblioteki mające różnych organizatorów mogą być połączone w drodze porozumienia, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

3. Z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy, biblioteki samorządowe posiadające osobowość prawną nie mogą być łączone z innymi podmiotami.

4. Organizator biblioteki podlegającej podziałowi nie później niż na 6 miesięcy przed dniem wydania aktu o zmianie struktury organizacyjnej podaje do publicznej wiadomości informację o planowanej zmianie wraz z uzasadnieniem. Obowiązek ten dotyczy również zmiany statutu biblioteki w części dotyczącej zakresu działania organizowanych części bibliotek.

5. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do organizatorów bibliotek podlegających połączeniu.

6. Organizator może dokonać likwidacji biblioteki po zasięgnięciu opinii dyrektora tej biblioteki oraz jednostki sprawującej opiekę merytoryczną nad działalnością biblioteki, z zastrzeżeniem art. 45 ust. 2. Organizator nie później niż na 6 miesięcy przed dniem wydania aktu o likwidacji biblioteki podaje do publicznej wiadomości informację o zamiarze likwidacji wraz z uzasadnieniem.

7. W przypadku bibliotek pedagogicznych organizator może dokonać likwidacji biblioteki po zasięgnięciu opinii kierownika jednostki sprawującej nadzór merytoryczny nad bibliotekami.

8. Przepisów ust. 1-6 nie stosuje się do bibliotek wchodzących w skład innej jednostki organizacyjnej.

9. Do aktów o połączeniu i podziale biblioteki, jak również do porozumienia, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy o utworzeniu biblioteki.

10. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady łączenia i podziału bibliotek, sposób podawania do publicznej wiadomości planowanych zmian w strukturze organizacyjnej oraz planowanej likwidacji, jak również szczegółową treść i formę porozumienia, o którym mowa w ust. 2, mając na względzie potrzebę sprawnego i szybkiego wprowadzania zmian w strukturze bibliotek z zachowaniem uprawnień osób korzystających z bibliotek, których dotyczy łączenie, podział, zmiany w strukturze organizacyjnej albo likwidacja.

Art. 36. 1. Usługi bibliotek, które w całości finansowane są ze środków publicznych, są ogólnie dostępne i bezpłatne, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Opłaty mogą być pobierane za:

- 1) usługi realizowane na zamówienie: informacyjne, bibliograficzne, reprograficzne, digitalizacyjne oraz inne realizowane techniką cyfrową;
- 2) wypożyczenia międzybiblioteczne;
- 3) karty biblioteczne;
- 4) niezwrócenie w terminie wypożyczonych materiałów bibliotecznych;
- 5) uszkodzenie, zniszczenie lub niezwrócenie materiałów bibliotecznych.

3. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3 nie może przekroczyć kosztów wykonania usługi, a w stosunku do ust.2 pkt 4 i 5 trzykrotnej aktualnej wartości rynkowej lub wyceny antykwarycznej materiałów bibliotecznych.

4. Zasady i warunki korzystania z biblioteki określa regulamin określony przez jej dyrektora lub kierownika jednostki organizacyjnej, w skład której wchodzi biblioteka.

Art. 37. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów określi, w drodze rozporządzenia, zasady ewidencji materiałów bibliotecznych w bibliotekach finansowanych ze środków publicznych obejmujące w szczególności:

- 1) opis materiałów bibliotecznych pozwalający na ich identyfikację,
- 2) rejestrowanie w ujęciu ilościowym i wartościowym ich stanu oraz zmian na podstawie dowodów wpływów i ubytków;
- 3) sposób i terminy dokonywania kontroli ilościowej i wartościowej materiałów bibliotecznych.

Rozdział 6

Biblioteka Narodowa

Art. 38. 1. Biblioteka Narodowa jest centralną biblioteką Państwa.

2. Biblioteka Narodowa posiada osobowość prawną.

3. Nadzór nad Biblioteką Narodową sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

4. Szczegółowy zakres działania Biblioteki Narodowej i jej organów określa statut nadany przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 39. 1. Do zadań Biblioteki Narodowej należy prowadzenie działalności bibliotecznej, bibliograficznej, naukowej, informacyjnej, konserwatorskiej, poradniczej, wydawniczej, wystawienniczej i usługowej, a w szczególności:

- 1) gromadzenie, opracowywanie, udostępnianie i wieczyste archiwizowanie materiałów bibliotecznych powstałych w Polsce oraz za granicą a dotyczących Polski;
- 2) opracowywanie i wydawanie bibliografii narodowej oraz koordynowanie opracowywania bibliografii o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1, art. 50 ust. 2 pkt 3 i art. 52 ust.1 pkt 4;
- 3) prowadzenie badań z zakresu bibliotekoznawstwa, nauki o książce i pokrewnych dziedzin wiedzy;
- 4) doskonalenie merytorycznej działalności bibliotek w kraju i pomoc bibliotekom polskim zagranicą;
- 5) prowadzenie ośrodków znormalizowanych numerów wydawnictw zwartych i wydawnictw ciągłych.

2. Biblioteka Narodowa prowadzi działalność metodyczną w zakresie bibliotekarstwa, bibliografii, zastosowań nowoczesnych technologii bibliotecznych oraz konserwacji materiałów bibliotecznych.

3. Przy Bibliotece Narodowej działa, na zasadach określonych w jej statucie, Rada Naukowa, której członków powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek dyrektora Biblioteki Narodowej.

Rozdział 7

Biblioteki samorządowe

Art. 40. Biblioteki samorządowe są organizowane i finansowane ze środków publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 41. Biblioteki samorządowe dzielą się na:

- 1) samorządowe biblioteki publiczne;
- 2) biblioteki szkolne;
- 3) biblioteki pedagogiczne;
- 4) inne biblioteki, działające w ramach samorządowych instytucji kultury.

Art. 42. Do zadań bibliotek samorządowych należy:

- 1) upowszechnianie wiedzy i kultury, ze szczególnym uwzględnieniem określonego terytorialnie i historycznie dorobku kulturowego lokalnego i regionalnego środowiska społecznego;
- 2) kształtowanie kompetencji czytelniczych i informacyjnych użytkowników;
- 3) obsługa użytkowników, w szczególności udostępnianie zbiorów oraz zapewnienie dostępu do źródeł informacji;
- 4) gromadzenie, opracowanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych.

Art. 43. 1. Biblioteką samorządową zarządza i reprezentuje ją na zewnątrz dyrektor.

2. Biblioteką wchodzącą w skład innej jednostki organizacyjnej zarządza i reprezentuje na zewnątrz kierownik jednostki, w skład której wchodzi biblioteka.

Art. 44. 1. Samorządowa biblioteka publiczna jest samodzielną jednostką organizacyjną stanowiącą instytucję kultury w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

2. Samorządowe biblioteki publiczne służą zaspokajaniu potrzeb edukacyjnych, kulturalnych i informacyjnych ogółu społeczeństwa.

Art. 45. 1. Samorządowe biblioteki publiczne dzielą się na:

- 1) wojewódzkie biblioteki publiczne;
- 2) powiatowe biblioteki publiczne;
- 3) gminne biblioteki publiczne.

2. Każda jednostka samorządu terytorialnego prowadzi co najmniej jedną samorządową bibliotekę publiczną wraz z odpowiednią liczbą jej zorganizowanych części, w szczególności filii i oddziałów.

3. Wojewódzkie, powiatowe i gminne biblioteki publiczne współdziałają w ramach sieci samorządowych bibliotek publicznych.

Art. 46. 1. Wojewódzkie biblioteki publiczne tworzą warunki sprawnego działania i współpracy publicznych bibliotek samorządowych w województwie oraz prowadzenia przez nie jednolitej działalności bibliotecznej, bibliograficznej i informacyjnej poprzez:

- 1) pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej, tworzenie bibliografii regionalnej we współpracy z Biblioteką Narodową;
- 2) prowadzenie działalności analitycznej dotyczącej sieci bibliotecznej w województwie;
- 3) prowadzenie działalności metodycznej, organizowanie szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego bibliotekarzy;
- 4) tworzenie elektronicznych platform współpracy między bibliotekami wchodzącymi w skład sieci bibliotecznej w województwie;
- 5) zapewnienie udziału bibliotek publicznych w projektach o zasięgu ponadlokalnym;
- 6) opiekę merytoryczną nad należytą realizacją zadań statutowych przez powiatowe biblioteki publiczne z obszaru województwa;
- 7) koordynację oraz opiniowanie projektów i programów o charakterze ponadlokalnym z udziałem samorządowych bibliotek publicznych województwa.

2. Na wniosek powiatowej biblioteki publicznej, o której mowa w ust. 1 pkt 6, wojewódzka biblioteka publiczna może występować w sprawach tej biblioteki powiatowej wobec jej organizatora.

Art. 47. 1. Dyrektorzy wojewódzkich bibliotek publicznych tworzą Konferencję Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych.

2. Konferencja Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych jest ciałem opiniodawczym dla Krajowego Centrum Bibliotek w sprawach samorządowych bibliotek publicznych. Do jej zadań w szczególności należy:

- 1) przedstawianie opinii dotyczących prawno-organizacyjnych i programowych aspektów funkcjonowania samorządowych bibliotek publicznych;
- 2) podejmowanie i wspieranie inicjatyw służących rozwojowi i integracji samorządowych bibliotek publicznych, a także ochronie interesów bibliotekarzy.

3. Konferencja Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych współpracuje z Krajowym Centrum Bibliotek w zakresie określonym w art.25 ust.3 pkt 1,5,6,7 i 9.

4. Szczegółowy zakres i sposób działania Konferencji Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych określa regulamin uchwalany przez Konferencję Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych.

Art. 48. 1. Powiatowe biblioteki publiczne tworzą warunki sprawnego i prawidłowego działania powiatowej sieci bibliotek publicznych poprzez:

- 1) współpracę z właściwymi bibliotekami wojewódzkimi w zakresie zadań określonych w art. 42;
- 2) udzielanie pomocy w zakresie wdrażania norm, standardów, dobrych praktyk i rozwiązań organizacyjnych, służących podnoszeniu jakości, efektywności i zasięgu społecznego oddziaływania bibliotek w powiecie;
- 3) udział w tworzeniu i opracowywaniu bibliografii lokalnej i regionalnej;
- 4) tworzenie warunków współpracy bibliotecznej na poziomie organizacyjno-prawnym, technologicznym i merytorycznym;
- 5) podnoszenie kompetencji kadry zarządzającej oraz pracowników bibliotek w powiecie;
- 6) opiekę merytoryczną nad należytą realizacją zadań statutowych przez biblioteki gminne z obszaru powiatu.

2. Gminna biblioteka publiczna, której organizatorem jest miasto na prawach powiatu, wykonuje zadania właściwe dla gminnych oraz powiatowych bibliotek samorządowych.

3. Wojewódzka biblioteka publiczna działająca w mieście będącym siedzibą samorządu powiatowego albo w mieście na prawach powiatu, może wykonywać zadania, o których mowa w art. 48, na podstawie porozumienia zawartego przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego.

4. Wojewódzka biblioteka publiczna może wykonywać zadania gminnej biblioteki samorządowej w mieście będącym siedzibą tej biblioteki wojewódzkiej, na podstawie porozumienia zawartego przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego.

5. Porozumienia, o których mowa w ust. 3 oraz 4, określają w szczególności wielkość środków finansowych świadczonych przez strony porozumienia, niezbędnych do realizacji zadań określonych przez organizatorów.

Art. 49. 1. Biblioteką szkolną jest biblioteka w prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego szkole publicznej w rozumieniu przepisów o systemie oświaty.

2. Biblioteka szkolna prowadzona jest w każdej szkole publicznej.

3. Biblioteki szkolne służą prawidłowej realizacji zadań edukacyjnych i wychowawczych szkoły, a w szczególności:

- 1) realizują zadania zapisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego;
- 2) wspomagają nauczycieli w realizacji programów nauczania i wychowania;
- 3) wspierają prawidłowy rozwój uczniów w zakresie edukacji kulturalnej (w tym czytelniczej) i informacyjnej;
- 4) mogą prowadzić także działalność oświatową dla uczniów, rodziców, przedstawicieli społeczności lokalnych.

4. Zasady organizacji bibliotek szkolnych regulują przepisy o systemie oświaty.

5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio do bibliotek prowadzonych w innych szkołach publicznych, jak również do bibliotek prowadzonych w zakładach kształcenia nauczycieli oraz kolegiach pracowników służb społecznych, w rozumieniu przepisów o systemie oświaty.

Art. 50. 1. Biblioteką pedagogiczną jest publiczna biblioteka pedagogiczna w rozumieniu przepisów o systemie oświaty.

2. Biblioteki pedagogiczne prowadzą działalność informacyjną i bibliograficzną na rzecz oświaty, wychowania i edukacji ustawicznej społeczeństwa, a w szczególności:

- 1) służą potrzebom oświaty i wychowania zapewniając dostęp do materiałów bibliotecznych i zasobów informacyjnych niezbędnych w procesie kształcenia kadry pedagogicznej;
- 2) wspierają merytorycznie w realizacji zadań statutowych szkoły i placówki oświatowe, a w szczególności ich biblioteki;
- 3) mogą tworzyć w porozumieniu z Biblioteką Narodową bibliografię z zakresu pedagogiki i nauk pokrewnych;
- 4) prowadzą działalność instruktazowo-szkoleniową dla nauczycieli, studentów pedagogiki i dyscyplin pokrewnych.

3. Zasady organizowania i działalności bibliotek pedagogicznych określają odrębne przepisy.

4. Przepisy ust 1-3 stosuje się odpowiednio do bibliotek prowadzonych w placówkach doskonalenia nauczycieli w rozumieniu przepisów o systemie oświaty.

Art. 51. 1. Dyrektorzy wojewódzkich bibliotek pedagogicznych tworzą Konferencję Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych.

2. Konferencja Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych jest ciałem opiniodawczym dla Krajowego Centrum Bibliotek w sprawach bibliotek pedagogicznych. Do jej zadań należy w szczególności:

- 1) przedstawianie opinii i stanowisk w sprawach dotyczących bibliotek pedagogicznych;
- 2) Podejmowanie działań integrujących biblioteki pedagogiczne i wspieranie inicjatyw mających na celu doskonalenie funkcjonowania bibliotek pedagogicznych.

3. Konferencja Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych współpracuje przy realizacji swoich zadań z Krajowym Centrum Bibliotek w zakresie określonym w art.25 ust.3 pkt1,5,6,7 i 9.

4. Szczegółowy zakres i sposób działania Konferencji Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych określa regulamin uchwalany przez Konferencję Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych.

Rozdział 8

Biblioteki naukowe

Art. 52. 1. Biblioteki naukowe:

- 1) służą potrzebom nauki i kształcenia, zapewniając dostęp do materiałów bibliotecznych i zasobów informacyjnych niezbędnych do prowadzenia prac naukowo-badawczych oraz zawierających wyniki badań naukowych;
- 2) gromadzą, opracowują i przechowują materiały biblioteczne zgodnie ze swoją specjalizacją, w szczególności dorobek naukowy i dydaktyczny instytucji będącej organizatorem biblioteki, jeżeli taki dorobek posiada;
- 3) mogą prowadzić działalność naukowo-badawczą w zakresie bibliotekoznawstwa i dziedzin pokrewnych lub w zakresie obsługiwanych przez nie dziedzin nauki;
- 4) w porozumieniu z Biblioteką Narodową tworzą bibliografie specjalne, w tym dziedzinowe.

2. Biblioteki naukowe prowadzą także działalność instruktażową, szkoleniową i dydaktyczną w zakresie realizowanych zadań, w tym zapewniają warunki do odbywania staży i praktyk zawodowych.

3. Biblioteki naukowe współpracują z Krajowym Centrum Bibliotek w szczególności w zakresie realizacji zadań określonych w art. 25 ust. 3 pkt 1, 5, 6, 7 i 9.

Art. 53. 1. Do bibliotek naukowych należą:

- 1) Biblioteka Narodowa;
- 2) biblioteki będące jednostkami naukowymi w rozumieniu przepisów dotyczących zasad finansowania nauki;
- 3) biblioteki, których organizatorami są uczelnie akademickie w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, dalej określane jako „biblioteki akademickie”;
- 4) biblioteki, których organizatorem jest Polska Akademia Nauk;
- 5) biblioteki będące jednostkami organizacyjnymi podmiotów działających na rzecz nauki w rozumieniu przepisów o zasadach finansowania nauki, jeżeli celem statutowym albo regulaminowym tych bibliotek jest świadczenie usług bibliotecznych i informacyjnych wspierających działalność naukową;
- 6) inne biblioteki, które realizują zadania określone w art. 52 ust.1 pkt 1-3.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ustali, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki w drodze rozporządzenia, wykaz bibliotek, o których mowa w ust. 1 pkt 6, oraz określi kryteria zaliczania do bibliotek naukowych bibliotek określonych w ust.1 pkt 5 i 6 uwzględniając możliwość trwałego realizowania przez nie zadań określonych w art. 52 ust. 1 pkt 1--3.

3. Krajowe Centrum Bibliotek udostępnia aktualny wykaz bibliotek naukowych na własnej stronie Biuletynu Informacji Publicznej.

Art. 54. 1. Dyrektorzy bibliotek akademickich tworzą Konferencję Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich.

2. Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich jest ciałem opiniodawczym dla Krajowego Centrum Bibliotek w sprawach akademickich bibliotek szkół publicznych a także innych bibliotek naukowych. Do jej zadań w szczególności należy:

- 1) przedstawianie opinii dotyczących prawno-organizacyjnych i programowych aspektów funkcjonowania bibliotek akademickich a także innych bibliotek naukowych;
- 2) podejmowanie i wspieranie inicjatyw służących rozwojowi i integracji bibliotek akademickich i innych bibliotek naukowych, a także ochronie interesów bibliotekarzy.

3. Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich współpracuje z Krajowym Centrum Bibliotek w zakresie określonym w art.25 ust.3 pkt10.

4. Członkami Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich, z głosem doradczym, mogą też być przedstawiciele innych bibliotek naukowych.

5. Szczegółowy zakres i sposób działania Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich określa regulamin uchwalany przez Konferencję Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich.

Rozdział 9

Biblioteki fachowe i specjalne

Art. 55. 1. Pracodawcy mogą prowadzić biblioteki fachowe i zakładowe, służące potrzebom działalności przedsiębiorstwa, w szczególności potrzebom doskonalenia zawodowego pracowników, a także wspierające ich zainteresowania poznawcze i kulturalne.

2. Biblioteki określone w ust. 1 mogą współpracować z Centrum na zasadach określonych w art. 7 ust. 2 i 3.

Art. 56. 1 Organizatorzy szkół publicznych i niepublicznych wszystkich szczebli i typów kształcenia, dla których obowiązek organizowania bibliotek nie został określony w art. 49 i nie wynika z zasad określonych w art. 56 — 62, są zobowiązani do zapewnienia uczniom i słuchaczom dostępu do bibliotek w celu stworzenia właściwych warunków dla realizacji procesu edukacji.

2. Biblioteki tworzone w wyższych szkołach zawodowych są bibliotekami fachowymi służącymi potrzebom edukacyjnym słuchaczy szkoły oraz rozwojowi kwalifikacji pracowników dydaktycznych szkoły.

3. Biblioteki utworzone w celu realizacji zadań określonych w ust. 1 współpracują z Centrum na zasadach określonych w art. 7 ust. 2 i 3.

Rozdział 10

Obsługa specjalnych grup użytkowników

Art. 57. 1. W celu zapewnienia obsługi bibliotecznej specjalnych grup użytkowników mogą być prowadzone biblioteki w podmiotach leczniczych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, domach pomocy społecznej, zakładach karnych, poprawczych i schroniskach dla nieletnich, a także w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

2. Zadania związane z obsługą specjalnych grup użytkowników mogą być dofinansowane przez Centrum.

Art. 58. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia, sposób organizacji obsługi bibliotecznej w samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz w jednostkach budżetowych i w instytutach badawczych będących podmiotami leczniczymi, zwanych dalej „publicznymi podmiotami leczniczymi”, w tym:

- 1) krąg osób uprawnionych do korzystania z biblioteki publicznego podmiotu leczniczego;
- 2) warunki udostępniania materiałów bibliecznych pacjentom obłożnie chorym;
- 3) kryteria, jakie muszą spełniać pomieszczenia przeznaczone dla prowadzenia biblioteki w publicznych podmiotach leczniczych;
- 4) zasady współdziałania samorządowych bibliotek publicznych w wykonaniu obsługi bibliotecznej w publicznych podmiotach leczniczych

- mając na uwadze potrzeby czytelnicze, edukacyjne i informacyjne pacjentów i pracowników publicznych podmiotów leczniczych oraz potrzebę zapewnienia pacjentom i pracownikom publicznych podmiotów leczniczych swobodnego dostępu do materiałów bibliecznych.

Art. 59. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia, sposób organizacji obsługi bibliotecznej w domach pomocy społecznej, w tym:

- 1) krąg osób uprawnionych do korzystania z biblioteki w domu pomocy społecznej;
- 2) kryteria, jakie muszą spełniać pomieszczenia przeznaczone dla prowadzenia biblioteki w domu pomocy społecznej;
- 3) zasady współdziałania samorządowych bibliotek publicznych w wykonywaniu obsługi bibliotecznej w domu pomocy społecznej

- mając na uwadze potrzeby czytelnicze, edukacyjne i informacyjne mieszkańców domów opieki społecznej oraz potrzebę zapewnienia mieszkańcom domów opieki społecznej swobodnego dostępu do materiałów bibliotecznych.

Art. 60. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia, sposób organizacji obsługi bibliotecznej w zakładach karnych, poprawczych i schroniskach dla nieletnich, w tym:

- 1) krąg osób uprawnionych do korzystania z biblioteki w zakładach karnych, poprawczych i schroniskach dla nieletnich;
- 2) kryteria, jakie muszą spełniać pomieszczenia przeznaczone dla prowadzenia biblioteki w zakładach karnych, poprawczych i schroniskach dla nieletnich;
- 3) zasady współdziałania samorządowych bibliotek publicznych w wykonaniu obsługi bibliotecznej w zakładach karnych, poprawczych i schroniskach dla nieletnich

- mając na uwadze potrzeby czytelnicze, edukacyjne i informacyjne skazanych, tymczasowo aresztowanych i nieletnich oraz funkcję resocjalizacyjną zakładów karnych, poprawczych i schronisk dla nieletnich.

Art. 61. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia, sposób organizacji obsługi bibliotecznej w jednostkach organizacyjnych mu podległych, w tym:

- 1) krąg osób uprawnionych do korzystania z biblioteki w jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej;
- 2) kryteria, jakie muszą spełniać pomieszczenia przeznaczone dla prowadzenia biblioteki w jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej;
- 3) zasady współdziałania samorządowych bibliotek publicznych w wykonaniu obsługi bibliotecznej w jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej

- mając na uwadze potrzeby czytelnicze, edukacyjne i informacyjne żołnierzy, pracowników wojska i ich rodzin oraz potrzebę zapewnienia im swobodnego dostępu do materiałów bibliotecznych, jak również uwzględniając przepisy dotyczące ochrony informacji niejawnych.

Art. 62. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia, sposób organizacji obsługi bibliotecznej w jednostkach organizacyjnych mu podległych lub przez niego nadzorowanych, w tym:

- 1) krąg osób uprawnionych do korzystania z biblioteki w jednostce organizacyjnej;

2) kryteria, jakie muszą spełniać pomieszczenia przeznaczone dla prowadzenia biblioteki w jednostce organizacyjnej;

3) zasady współdziałania bibliotek publicznych w wykonaniu obsługi bibliotecznej w jednostce organizacyjnej

- mając na uwadze potrzeby czytelnicze, edukacyjne i informacyjne pracowników jednostek organizacyjnych i ich rodzin oraz potrzebę zapewnienia im swobodnego dostępu do materiałów bibliotecznych, jak również uwzględniając przepisy dotyczące ochrony informacji niejawnych.

Art. 63. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia sposób organizacji obsługi grup użytkowników wymagających szczególnego wsparcia, w szczególności osób z dysfunkcją wzroku i narządów ruchu,

w tym:

1) kryteria, jakie muszą spełniać pomieszczenia przeznaczone dla prowadzenia obsługi specjalnych grup użytkowników;

2) zasady współdziałania samorządowych bibliotek publicznych w wykonaniu obsługi specjalnych grup użytkowników

- mając na uwadze ich potrzeby czytelnicze, edukacyjne i informacyjne oraz potrzebę zapewnienia im swobodnego dostępu do materiałów bibliotecznych, jak również uwzględniając przepisy dotyczące ochrony informacji niejawnych.

Rozdział 10

Pracownicy bibliotek

Art. 64. 1. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach bibliotekarskich posiadający kwalifikacje bibliotekarskie, tworzą grupę zawodową bibliotekarzy.

2. W bibliotekach mogą być zatrudnieni, w razie potrzeby, specjaliści innych zawodów niezbędnych do realizowania jej statutowych zadań.

3. Pracownicy bibliotek, w tym w szczególności osoby realizujący zadania określone w art.2 są obowiązane są stale podnosić swoje kwalifikacje zawodowe. Biblioteki umożliwiają tym osobom podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Art. 65. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz ministrem właściwym do spraw nauki i ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzeń:

1) szczegółowy wykaz stanowisk bibliotekarskich;

2) wymagania kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania określonych stanowisk bibliotekarskich, z uwzględnieniem zadań realizowanych przez biblioteki różnych typów;

3) tryb stwierdzania kwalifikacji uprawniających do zajmowania określonych stanowisk bibliotekarskich, mając na względzie sprawność procesu tego stwierdzania.

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 66. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wyposaża Krajowe Centrum Bibliotek w środki niezbędne do podjęcia działalności.

2. Pierwszego dyrektora Krajowego Centrum Bibliotek minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powołuje na okres do czasu powołania dyrektora w trybie art. 14, nie dłuższy jednak niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Okresu pełnienia funkcji dyrektora Krajowego Centrum Bibliotek nie zalicza się na poczet kadencji określonej w art. 16 ust. 1.

Art. 67. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy dotychczasowa Biblioteka Narodowa staje się Biblioteką Narodową w rozumieniu ustawy.

2. Pracownicy zatrudnieni w dotychczasowej Bibliotece Narodowej z dniem wejścia ustawy w życie stają się pracownikami Biblioteki Narodowej w rozumieniu ustawy.

3. Mienie dotychczasowej Biblioteki Narodowej staje się, z dniem wejścia w życie ustawy, mieniem Biblioteki Narodowej w rozumieniu ustawy.

4. Biblioteka Narodowa w rozumieniu ustawy wstępuje we wszystkie stosunki prawne, których podmiotem była dotychczasowa Biblioteka Narodowa, bez względu na charakter prawny tych stosunków.

Art. 68. Z dniem wejścia w życie ustawy dotychczasowe wojewódzkie, powiatowe oraz gminne biblioteki publiczne stają się odpowiednio wojewódzkimi, powiatowymi oraz gminnymi bibliotekami publicznymi w rozumieniu ustawy. Art. 67 ust. 2 – 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 69. Z dniem wejścia w życie ustawy dotychczasowe biblioteki szkolne stają się bibliotekami szkolnymi w rozumieniu ustawy. Art. 67 ust. 2 – 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 70. Z dniem wejścia w życie ustawy dotychczasowe biblioteki pedagogiczne stają się bibliotekami pedagogicznymi w rozumieniu ustawy. Art. 67 ust. 2 – 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 71. Z dniem wejścia w życie ustawy dotychczasowe biblioteki naukowe stają się bibliotekami naukowymi w rozumieniu ustawy, jeżeli należą do bibliotek wymienionych w art. 53 ust. 1 pkt. 1-5 ustawy. Art. 67 ust. 2 – 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 72. 1. Traci moc ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2012 r. poz. 642 i poz. 908)

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, zachowują moc przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy, o której mowa w ust. 1, jeżeli nie są sprzeczne z przepisami niniejszej ustawy.

Art. 73. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.